

ДОРОЖНЯ КАРТА

Узагальнений опис успішних
практик документування
ромського населення

З метою спрощення доступу до інформації зацікавлених осіб, за підтримки Офісу Ради Європи в Україні було створено інформаційний чатбот у меседжері VIBER. Для початку використання чатботу відскануйте цей QR-код пристроєм, на якому встановлено додаток VIBER.

ДОРОЖНЯ КАРТА

Узагальнений опис успішних практик документування ромського населення

ВСТУП

За різними оцінками в Україні станом на початок 2019 року проживало від 20 до 40 тисяч осіб, які з тих чи інших причин не мають ідентифікаційних (паспортних) документів. Переважна більшість таких осіб - особи Ромської національності.

Людина без документів не спроможна легально працювати, забезпечувати гідне життя собі та своїй родині, не має доступу до реалізації права на освіту, охорону здоров'я, працю та багатьох інших базових прав людини і є фактично невидимою для держави.

Найчастішими наслідками проживання без ідентифікаційних документів є вимушена участь таких осіб у схемах, пов'язаних із торгівлею людьми, незаконним працевлаштуванням та ухиленням від сплати податків. Таким чином, проблему доступу громадян до отримання ідентифікаційних документів слід розглядати не лише у соціальному аспекті, але також й в аспекті безпеки суспільства.

Незважаючи на спільні зусилля відповідних органів влади, медіаторів, неурядових та міжнародних організацій, істотного зменшення кількості осіб, які проживають без документів не спостерігається, що зумовлює гостру необхідність у збільшенні суспільної уваги до цієї проблеми та зусиль, насамперед, органів місцевого самоврядування та органів влади, відповідальних за оформлення та видачу свідоцтв про народження, паспортів громадянина України, посвідчень особи без громадянства, а також інших документів.

Значним резервом для покращення ситуації залишаються удосконалення законодавства та збільшення рівня залученості керівників територіальних громад, які не лише мають повну інформацію про осіб, які проживають без документів, але й в умовах процесів децентралізації в останні роки отримують дедалі більше ресурсів для сприяння у вирішенні проблем доступу до ідентифікаційних документів.

Практика спілкування із головами територіальних громад під час моніторингових візитів та інших заходів, спрямованих на пошук додаткових шляхів вирішення проблеми доступу Ромів до отримання ідентифікаційних документів, показала недостатній рівень розуміння причин та наслідків для громади відсутності паспортів в окремих її членів. Керівники органів місцевого самоврядування також не завжди розуміють шляхи досягнення мети та як саме вони можуть брати участь і сприяти оформленню паспортних документів членами громади.

Дорожня карта, підготовлена за ініціативою Представництва Ради Європи в Україні, покликана сприяти зусиллям керівників органів місцевого самоврядування, волонтерів, медіаторів та неурядових організацій у первинній оцінці індивідуальних особливостей історії особи та визначенню алгоритмів дій, які послідовно мають призвести до документування особи.

Це посібник для тих, хто готовий витратити час та зусилля на допомогу людям, які з різних причин не мають ідентифікаційних документів.

! Вся інформація, яка міститься у даній Дорожній карті, ґрунтується на діючому станом на серпень 2019 року законодавстві України та враховує практику його застосування у різних регіонах України.

! Посібник описує алгоритм дій лише для отримання першого ідентифікаційного документу і не концентрує увагу на випадках, коли громадянський статус може бути у подальшому змінено (наприклад якщо іноземець отримав паспорт громадянина іноземної держави і має у подальшому підстави для набуття громадянства України).

З ЧОГО ПОЧАТИ?

Всі процеси документування в Україні так чи інакше ґрунтуються на родинній приналежності особи - мова йде не лише про оформлення паспорта громадянина України, для якого обов'язковим є подання оригіналів паспортів батьків особи, але й про процеси встановлення особи, встановлення належності до громадянства України, оформлення свідоцтва про народження тощо.

Однією з поширених причин відсутності паспортних документів є відсутність документів у батьків та родичів у кількох поколіннях, а також відсутність документів, які підтверджують народження дітей, оскільки пологи часто відбувалися і відбуваються поза медичними закладами.

Тому найбільш ефективним є шлях одночасного чи послідовного вирішення питань документування всієї родини (тих її членів, які не мають документів) - від старшого покоління до молодшого.

Важливо розуміти, що шлях до документування деколи може складатися з багатьох етапів і тривати кілька років, що вимагає значних зусиль та часу не лише осіб, які прагнуть отримати паспорт, але й всіх залучених осіб - органів влади та місцевого самоврядування, медіаторів, волонтерів та адвокатів.

Деколи для первинного з'ясування фактичного статусу особи (і відповідно напрямку для докладання зусиль з оформлення документів) необхідно дослідити історію всієї родини починаючи з 80-х років минулого століття чи навіть раніше.

Порада: заведіть окрему папку (журнал) для родини, побудуйте генеалогічне дерево, помічаючи осіб, які мали чи мають будь-які документи, включаючи паспорт громадянина СРСР, України та інших держав, а також інші документи. Додайте до папки копії всіх наявних документів для кожного з членів сім'ї та зазначте місце народження та проживання кожного з членів станом на 24 серпня та 13 листопада 1991 року.

Важливо! У деяких випадках встановлення належності до громадянства України та документування особи є неможливим до оформлення паспортного документа для одного з батьків.

СУДОВА ТА АДМІНІСТРАТИВНА ПРОЦЕДУРИ

Загалом відповідно до законодавства України всі процедури оформлення та видачі документів є адміністративними, тобто передбачають подання особою заяви та певного списку документів до органу влади для оформлення свідоцтва про народження, паспорта громадянина України тощо, відповідно до діючого порядку.

Однак слід розуміти, що поширеною причиною відсутності ідентифікаційних документів в особи є саме неможливість їх оформлення в рамках адміністративної процедури через відсутність необхідних для цього первинних документів (поширений приклад - відсутність свідоцтва про народження, яке необхідне для оформлення паспорта).

Тому в окремих випадках, коли в рамках адміністративної процедури необхідно встановити або довести певний факт який не може бути підтверджений первинними документами, використовується судова процедура. Найбільш поширеними в аспекті документування є встановлення судом факту народження, проживання на території України станом на певну дату, а також встановлення особи.

Варто пам'ятати, що у суді інтереси особи, яка не має посвідчення особи, представляє адвокат, який підписує відповідний договір про правничу допомогу без проведення ідентифікації особи. Зазвичай до прийняття рішення про надання правничої допомоги особі, яка не має паспорта, адвокат намагається переконатися у достовірності персональних даних, оскільки у разі встановлення недостовірності даних особи, використаних для судового процесу, адвокат нестиме відповідальність за свої дії відповідно до законодавства.

Порада: Намагайтеся фіксувати всі непрямі свідчення та докази того, що особа є саме тою, за яку себе видає, це допоможе не лише переконати адвоката представляти інтереси особи у суді, але й стане в нагоді під час встановлення особи, в рамках адміністративної або судової процедури.

ОЦІНКА ГРОМАДЯНСЬКОЇ ПРИНАЛЕЖНОСТІ ОСОБИ

Найважливішим питанням на першому етапі підготовки до документування особи є з'ясування того, чи є підстави та перспектива для оформлення такою особою паспорта громадянина України. За своїм громадянським статусом, в залежності від індивідуальних обставин, особа, яка не має ідентифікаційних документів, може бути громадянином України, іноземцем або особою без громадянства.

У більшості випадків особи Ромської національності, які проживають в Україні та не мають ідентифікаційних документів, можуть бути визначені та документовані, як громадяни України, однак процес відновлення та оформлення всіх необхідних для цього документів потребує значної уваги, фахової правової (правничої) допомоги та може тривати достатньо довгий час.

Для визначення ознак належності до громадянства України слід з'ясувати наступні питання (на цьому етапі наявність підтверджуючих документів не є ключовим фактором):

1. Дата та рік народження особи
2. Місце народження
3. Громадянство батьків (включаючи наявність паспортних документів)
4. Місце проживання станом на 24 серпня та станом на 13 листопада 1991 року
5. Чи мала особа коли небудь будь-які паспортні документи (видані Україною або будь-якою іншою державою)?

Порада: під час дослідження відповідей на зазначені вище питання з'ясуйте також наявність підтверджуючих документів або перспективу отримання документального підтвердження фактів (у тому числі в судовому порядку). У випадку якщо батьки особи не мають паспортних документів але можуть бути визначені, як громадяни України, спочатку доведеться досягти документування батьків (або одного з них).

Варто взяти до уваги, що в СРСР практично всі громадяни були документовані паспортом, тому особи, яким станом на 24.08.1991 виповнилося 18 років з великою імовірністю мають або мали паспорт громадянина СРСР.

У розумінні діючого закону України "Про громадянство України", громадянами України є (без необхідності оформлення набуття громадянства):

1. Особи, які були громадянами СРСР та постійно проживали на території України станом на 24 серпня 1991 року.
2. Особи, які проживали на території України станом на 13 листопада 1991 року та не перебували у громадянстві іноземних держав.
3. Особи (а також їх діти за умови подання відповідної заяви), які прибули в Україну на постійне проживання після 13 листопада 1991 року і яким у паспорті громадянина колишнього СРСР зразка 1974 року органами внутрішніх справ України внесено напис "громадянин України"
4. Особи, батьки яких на момент народження були громадянами України незалежно від місця народження.
5. Особи, які народилися до 1 березня 2001 року і один з батьків яких на момент народження був громадянином України.

Можуть набути громадянство України (необхідно оформлення довідки про реєстрацію громадянином України):

1. Особи, які народилися після 1 березня 2001 року, один з батьків яких на момент народження був громадянином України
2. Особи, які народилися після 1 березня від осіб без громадянства та/або іноземців і не набули громадянство одного з батьків за народженням.

Особа є громадянином України	Потрібна реєстрація громадянином України
Постійне проживання на 24.08.1991 + громадянство СРСР	Народження після 1.03.2001 + один з батьків - громадянин України
Проживання на 13.11.1991 + відсутність громадянств іноземних держав	Народження після 1.03.2001 + батьки - особи без громадянства + законність перебування на момент народження
Відмітка "Громадянин України" у паспорті СРСР	Народження в Україні після 1.03.2001 + батьки іноземці + законне перебування батьків + набуття громадянства одного з батьків.
Батьки - громадяни України	

ВСТАНОВЛЕННЯ ОСОБИ

Відповідно до законодавства України, особа може оформити перший паспорт громадянина України (за умови належності до громадянства України) без необхідності проведення встановлення особи лише до досягнення нею 18-річного віку.

Якщо перший паспорт громадянина України оформляється після досягнення 18-річного віку і особа не має при цьому жодного посвідчення особи з фотокарткою, особа має пройти процедуру встановлення особи.

Адміністративна процедура встановлення особи проводиться відповідним підрозділом міграційної служби і може включати в себе в залежності від обставин надсилання запитів до органів влади, підприємств та організацій, якими видавалися документи особі, а також опитування близьких родичів та сусідів (зазвичай працівники міграційної служби вимагають не менше двох або трьох свідків, хоча законодавство не містить вимог щодо кількості таких осіб).

В рамках адміністративної процедури беруться до уваги свідчення лише осіб, які мають паспортні документи, а також є родичами особи (діти, чоловік, дружина, батьки, брат, сестра, дідусь, бабуся, онук, онука тощо). При цьому родинний зв'язок має бути підтверджений документально.

Сусідами особи вважаються громадяни, які мають паспортні документи та зареєстровані поряд із місцем проживання особи, яка встановлюється. При цьому місце проживання особи має бути підтверджено відповідною довідкою, виданою органом місцевого самоврядування.

Якщо процедура встановлення особи не дає необхідного результату, встановлення особи може бути проведено у судовому порядку. При цьому у суді можуть братися до уваги не лише документи, але й свідчення інших осіб, які не є родичами особи.

Важливо розуміти, що адміністративна процедура встановлення особи проводиться лише в рамках оформлення паспорта громадянина України. Встановлення особи іноземця або особи без громадянства може відбуватися лише у відповідності до законодавства держави громадянської приналежності або у судовому порядку. Тому у випадку необхідності звернення до посольства (консульства) іноземної держави необхідно з'ясувати можливість звернення представника (адвоката), або вирішувати питання про встановлення особи у судовому порядку.

Порада: будь-який документ з фотокарткою стане у нагоді під час встановлення особи у судовому порядку. У такому випадку суд може "пов'язати" своє рішення до цього документа, що у певній мірі спрощує подальші звернення до органів влади. Сам документ при цьому може не бути посвідченням особи та підставою для ідентифікації.

ЗВЕРНЕННЯ ДО ОРГАНІВ ВЛАДИ

Слід розуміти, що для більшості випадків звернення до органів влади для отримання довідок, висновків та інших документів потрібен паспорт або інше посвідчення особи. Виключенням є звернення до підрозділу ДМС з метою оформлення паспорта громадянина України.

При цьому, у випадку укладання відповідної угоди про надання правничої допомоги, від імені особи до органів влади може звертатися адвокат.

Порада: : завжди вимагайте письмову відмову у задоволенні Вашої заяви, незалежно від того, розумієте ви, чому вам відмовили чи ні. Письмова відмова має містити конкретну причину (підставу) для такої відмови, окрім того, письмова відмова - це рішення органу влади, яке можна оскаржувати у встановленому порядку.

ОФОРМЛЕННЯ ПЕРЕБУВАННЯ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ ІНОЗЕМЦІВ АБО ОСІБ БЕЗ ГРОМАДЯНСТВА (ОБГ)

Іноземці та особи без громадянства можуть перебувати на території України виключно на підставах, визначених законом. У випадку тривалого перебування (понад строк, визначений візою або умовами безвізового режиму) необхідним є оформлення посвідки на тимчасове або постійне проживання (в залежності від наявності підстав, визначених ст. 4 Закону України "Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства").

У разі оформлення особою, яка тривалий час проживала на території України без ідентифікаційних документів, паспорта громадянина іноземної держави, необхідним є звернення до органів ДМС з метою продовження строку перебування та оформлення посвідки на тимчасове або постійне проживання.

Аналогічними є вимоги законодавства для ОБГ, однак процедура визнання ОБГ особи, яка проживає на території України без документів (у т.ч. документів, які підтверджують законність перебування) на сьогоднішній день відсутня.

РЕКОМЕНДОВАНІ АЛГОРИТМИ ДІЙ ЩОДО ОФОРМЛЕННЯ ДОКУМЕНТІВ ЯКЩО НЕМАЄ НИЧОГО

Один з випадків, коли особа не має жодного документа не може відповісти на ключові питання, такі наприклад як дата та місце народження, дані та місцезнаходження батьків тощо.

Нажаль, законодавство України не описує жодної процедури для таких випадків, однак практика вказує на те, що детальні інтерв'ю із особою, її сусідами та оточенням часто дають можливість встановити окремі факти біографії та у подальшому знайти архівні документи, які можуть надати необхідну інформацію для визначення статусу та подальшого документування особи.

СВІДОЦТВО ПРО НАРОДЖЕННЯ

Для всіх випадків оформлення першого паспорта громадянина України передбачено подання свідоцтва про народження або іншого документа, що підтверджує факт народження, виданий компетентними органами іноземної держави.

- У випадку втрати свідоцтва про народження, виданого на території України, повторна видача такого свідоцтва може бути здійснена у будь-якому підрозділі ДРАЦС, незалежно від місця державної реєстрації акту цивільного стану та місця проживання заявника.

Свідоцтва про державну реєстрацію актів цивільного стану можуть повторно видаватись особі (за наявності паспорта), її батькам або представнику особи, яка має право на повторне отримання свідоцтва про державну реєстрацію акту цивільного стану, у разі документального підтвердження його повноважень (адвокат).

- У випадку втрати свідоцтва про народження, виданого на території іноземної держави, витребування свідоцтва про народження проводиться через Міністерство закордонних справ України, якщо інший порядок не встановлено міжнародними договорами України.

Із більшістю країн - колишніх республік СРСР Україною укладено договори про правову допомогу, які передбачають можливість отримання свідоцтв про реєстрацію актів цивільного стану за прямими зверненнями до відповідних органів таких держав.

- У випадку, якщо свідоцтво про народження не оформлювалося, реєстрація народження особи здійснюється на підставі документів медичного закладу або за рішенням суду про встановлення факту народження.

Порада: під час складання заяви про реєстрацію народження важливо переконатися у тому, що написання персональних даних батьків особи українською мовою у заяві збігається із написанням у паспорті або інших документах батьків.

ВІДНОВЛЕННЯ ДОКУМЕНТІВ

Ця дорожня карта описує алгоритми дій для випадків, коли особа має паспорт СРСР або не має такого паспорта, і при цьому жодного разу не отримувала інший ідентифікаційний документ (паспорт громадянина України, посвідчення особи без громадянства або паспорт іноземного громадянина).

У випадку, якщо особа мала раніше оформлений паспортний документ але з різних причин втратила його, такій особі необхідно здійснити дії для відновлення паспортних документів.

- Паспорт громадянина України (ID-картка). При втраті ID-картки, для відновлення паспорта необхідно звернутися до будь-якого підрозділу ДМС, ЦНАП або Паспортного сервісу, які надають послуги з оформлення паспортів незалежно від місця реєстрації та фактичного проживання.

- Паспорт громадянина України зразка 1994 року (синя книжечка). При втраті паспорта громадянина України зразка 1994 року (синя книжечка) необхідно звернутися до підрозділу ДМС (або ЦНАП якщо останній надає послуги з оформлення паспортів) за місцем реєстрації, останньої реєстрації або за місцем проживання (у випадку відсутності реєстрації).

- Особи, зареєстровані на території Криму можуть звертатися до будь-якого підрозділу незалежно від місця проживання.

- Особи, зареєстровані в ОРДЛО та зареєстровані як ВПО, звертаються за місцем проживання, вказаним у довідці ВПО.

- Особи, зареєстровані в ОРДЛО та не зареєстровані як ВПО, мають звертатися до будь-якого підрозділу ДМС на контрольованій території “свої” області.

- Посвідчення особи без громадянства. Якщо документ видано в Україні - для його відновлення необхідно звернутися до ДМС за місцем видачі (реєстрації). Якщо документ видавався компетентними органами іноземної держави - до консульської установи або посольства такої держави.

- Паспорт громадянина іноземної держави. У разі втрати паспорта іноземець має звернутися до консульства (посольства) держави громадянської приналежності.

CASE T91001

Дата народження	До 13.11.1991
Паспорт СРСР	Так
Штамп "Громадянин України"	Так

ОЧІКУВАНИЙ ДОКУМЕНТ: ПАСПОРТ ГРОМАДЯНИНА УКРАЇНИ

(!) Необхідно (перелік не є вичерпним і демонструє лише ключові вимоги):

- Свідоцтво про народження (оригінал)
- Паспорт СРСР (оригінал)
- Ідентифікація (у разі потреби - встановлення особи)

Алгоритм дій:

1. Відновлення (оформлення) свідоцтва про народження (якщо не має)
2. Отримати довідку про зареєстроване місце проживання або документ (наприклад від територіальної громади) про адресу фактичного проживання або стати на облік як бездомна особа у спеціалізованій установі..
3. Звернутися до територіального підрозділу ДМС за місцем проживання із заявою про оформлення належності до громадянства України.
4. Після оформлення належності до громадянства України - звернення до підрозділу ДМС для оформлення паспорта громадянина України.
5. У випадку відсутності доступу до архіву та свідків для адміністративної процедури встановлення особи - отримати письмову відмову в оформленні паспорта від ДМС та звернутися до суду з метою встановлення особи.
6. Після отримання рішення суду про встановлення особи - повторне звернення до ДМС з метою оформлення паспорта.

CASE T91002

Дата народження	До 13.11.1991
Паспорт СРСР	Так
Прописка на території України станом на 24.08.1991	Так

ОЧІКУВАНИЙ ДОКУМЕНТ: ПАСПОРТ ГРОМАДЯНИНА УКРАЇНИ

(!) Необхідно (перелік не є вичерпним і демонструє лише ключові вимоги):

- Свідоцтво про народження (оригінал)
- Паспорт СРСР (оригінал)
- Ідентифікація (у разі потреби - встановлення особи)

Алгоритм дій:

1. Відновлення (оформлення) свідоцтва про народження (якщо не має)
2. Звернутися до територіального підрозділу ДМС за місцем проживання із заявою про оформлення належності до громадянства України.
3. Після оформлення належності до громадянства України - звернення до підрозділу ДМС для оформлення паспорта громадянина України.
4. У випадку відсутності доступу до архіву та свідків для адміністративної процедури встановлення особи - отримати письмову відмову в оформленні паспорта від ДМС та звернутися до суду з метою встановлення особи.
5. Після отримання рішення суду про встановлення особи - повторне звернення до ДМС з метою оформлення паспорта.

CASE T91003

Дата народження	До 13.11.1991
Паспорт СРСР	Так
Прописка на території України станом на 24.08.1991 або Штамп "Громадянин України"	Ні
Місце народження та/або останньої прописки	Україна
Місце проживання станом на та після 24.08.1991 або 13.11.1991	Україна

ОЧІКУВАНИЙ ДОКУМЕНТ: ПАСПОРТ ГРОМАДЯНИНА УКРАЇНИ

(!) Необхідно (перелік не є вичерпним і демонструє лише ключові вимоги):

- Свідоцтво про народження (оригінал)
- Паспорт СРСР (оригінал)
- Рішення суду про (постійне) проживання в Україні станом на 24.08.1991р. або 13.11.1991р.
- Ідентифікація (у разі потреби - встановлення особи)

Алгоритм дій:

1. Відновлення (оформлення) свідоцтва про народження (якщо не має)
2. Отримати довідку про зареєстроване місце проживання або документ (наприклад від територіальної громади) про адресу фактичного проживання або стати на облік як бездомна особа у спеціалізованій установі
3. Звернення до суду з метою встановлення факту постійного проживання на території України станом на 24.08.1991 р або проживання 13.11.1991 р.
4. Звернутися до територіального підрозділу ДМС за місцем проживання із заявою про встановлення належності до громадянства України.
5. Звернення до підрозділу ДМС для оформлення паспорта громадянина України.

6. У випадку відсутності доступу до архіву та свідків для адміністративної процедури встановлення особи - отримати письмову відмову в оформленні паспорта від ДМС та звернутися до суду з метою встановлення особи.

7. Після отримання рішення суду про встановлення особи - повторне звернення до ДМС з метою оформлення паспорта.

CASE T91004

Дата народження	До 13.11.1991
Паспорт СРСР	Так
Прописка на території України станом на 24.08.1991 або Штамп "Громадянин України"	Ні
Місце народження та/або останньої прописки	Не Україна
Місце проживання станом на та після 24.08.1991 або 13.11.1991	Україна

ОЧІКУВАНИЙ ДОКУМЕНТ: ПАСПОРТ ГРОМАДЯНИНА УКРАЇНИ

(!) Необхідно (перелік не є вичерпним і демонструє лише ключові вимоги):

- Свідоцтво про народження (оригінал)
- Паспорт СРСР (оригінал)
- Рішення суду про (постійне) проживання в Україні станом на 24.08.1991 або 13.11.1991
- Підтвердження набуття громадянства держави народження або останньої прописки (для осіб, які проживали станом на 13.11.1991)
- Ідентифікація (у разі потреби - встановлення особи)

Алгоритм дій:

1. Відновлення (оформлення) свідоцтва про народження (якщо не має)
2. Звернення до дипломатичного представництва (представництв) держави останньої прописки та держави народження з метою отримання довідки про неналежність до громадянства цих держав. У випадку належності до громадянства - оформлення паспорта громадянина такої держави і подальше звернення до ДМС з питаннями продовження строку перебування та оформлення посвідки на тимчасове або постійне проживання (див. розділ Оформлення перебування в Україні іноземців та ОБГ) (цей пункт актуальний лише для осіб, які проживали станом на 13.11.1991).
3. Отримати довідку про зареєстроване місце проживання або документ (наприклад від територіальної громади) про адресу фактичного проживання або стати на облік як бездомна особа у спеціалізованій установі.

4. Звернення до суду з метою встановлення факту постійного проживання на території України станом на 24.08.1991 р або проживання 13.11.1991 р.

5. Звернутися до територіального підрозділу ДМС за місцем проживання із заявою про встановлення належності до громадянства України.

6. Звернення до підрозділу ДМС для оформлення паспорта громадянина України.

7. У випадку відсутності доступу до архіву та свідків для адміністративної процедури встановлення особи - отримати письмову відмову в оформленні паспорта від ДМС та звернутися до суду з метою встановлення особи.

8. Після отримання рішення суду про встановлення особи - повторне звернення до ДМС з метою оформлення паспорта.

CASE T91005

Дата народження	До 13.11.1991
Паспорт СРСР	Так
Прописка на території України станом на 24.08.1991 або Штамп "Громадянин України"	Ні
Місце народження та/або останньої прописки	Не Україна
Місце проживання станом на та після 24.08.1991 або 13.11.1991	Не Україна

ОЧІКУВАНИЙ ДОКУМЕНТ: ПАСПОРТ ГРОМАДЯНИНА ІНОЗЕМНОЇ ДЕРЖАВИ АБО ПОСВІДЧЕННЯ ОСОБИ БЕЗ ГРОМАДЯНСТВА

(!) Необхідно (перелік не є вичерпним і демонструє лише ключові вимоги):

- Свідоцтво про народження (оригінал)
- Паспорт СРСР (оригінал)
- Підтвердження ненабуття громадянства держави народження або останньої прописки

Алгоритм дій:

1. Відновлення (оформлення) свідоцтва про народження (якщо не має)

2. Звернення до дипломатичного представництва (представництв) держави останньої прописки та держави народження з метою отримання довідки про неналежність до громадянства цих держав. У випадку належності до громадянства - оформлення паспорта громадянина такої держави і подальше звернення до ДМС з питаннями продовження строку перебування та оформлення посвідки на тимчасове або постійне проживання (див. розділ Оформлення перебування в Україні іноземців та ОБГ).

3. У випадку отримання документів про неналежність до громадянства іноземних держав отримати довідку про зареєстроване місце проживання або документ (наприклад від територіальної громади) про адресу фактичного проживання або стати на облік як бездомна особа у спеціалізованій установі.

4. Звернутися до ДМС з питань визнання особою без громадянства та врегулювання питання перебування на території України.

CASE T91006

Дата народження	До 13.11.1991
Паспорт СРСР	Втрачений (знищений, вкрадений)
Місце видачі паспорта СРСР	Україна
Місце проживання станом на та після 24.08.1991 або 13.11.1991	Україна

ОЧІКУВАНИЙ ДОКУМЕНТ: ПАСПОРТ ГРОМАДЯНИНА УКРАЇНИ

(!) Необхідно (перелік не є вичерпним і демонструє лише ключові вимоги):

- Свідцтво про народження (оригінал)
- Рішення суду про (постійне) проживання в Україні станом на 24.08.1991 або 13.11.1991р.

Алгоритм дій:

1. Відновлення (оформлення) свідоцтва про народження (якщо не має)
2. Отримати довідку про зареєстроване місце проживання або документ (наприклад від територіальної громади) про адресу фактичного проживання або стати на облік як бездомна особа у спеціалізованій установі.
3. Звернення до суду з метою встановлення факту постійного проживання на території України станом на 24.08.1991 р або проживання 13.11.1991 р.
4. Звернутися до територіального підрозділу ДМС за місцем проживання із заявою про встановлення належності до громадянства України.
5. Звернення до підрозділу ДМС для оформлення паспорта громадянина України.
6. У випадку відсутності доступу до архіву та свідків для адміністративної процедури встановлення особи - отримати письмову відмову в оформленні паспорта від ДМС та звернутися до суду з метою встановлення особи.
7. Після отримання рішення суду про встановлення особи - повторне звернення до ДМС з метою оформлення паспорта.

CASE T91007

Дата народження	До 13.11.1991
Паспорт СРСР	Втрачений (знищений, вкрадений)
Місце видачі паспорта СРСР	не Україна
Місце проживання станом на та після 24.08.1991 або 13.11.1991	Україна

ОЧІКУВАНИЙ ДОКУМЕНТ: ПАСПОРТ ГРОМАДЯНИНА УКРАЇНИ

(!) Необхідно (перелік не є вичерпним і демонструє лише ключові вимоги):

- Свідоцтво про народження (оригінал)
- Підтвердження ненабуття іноземного громадянства (у випадку проживання на 13.11.1991)
- Рішення суду про (постійне) проживання в Україні станом на 24.08.1991 або 13.11.1991р.
- Встановлення особи (свідки, документи або суд)

Алгоритм дій:

1. Відновлення (оформлення) свідоцтва про народження (якщо не має)
2. Звернення до дипломатичного представництва (представництв) держави останньої прописки та держави народження з метою отримання довідки про неналежність до громадянства цих держав. У випадку належності до громадянства - оформлення паспорта громадянина такої держави і подальше звернення до ДМС з питаннями продовження строку перебування та оформлення посвідки на тимчасове або постійне проживання (див. розділ Оформлення перебування в Україні іноземців та ОБГ) - потрібно лише у випадку, якщо у суді доведено лише проживання станом на 13.11.1991.
3. Отримати довідку про зареєстроване місце проживання або документ (наприклад від територіальної громади) про адресу фактичного проживання або стати на облік як бездомна особа у спеціалізованій установі.
4. Звернення до суду з метою встановлення факту постійного проживання на території України станом на 24.08.1991 р або проживання 13.11.1991 р.
5. Звернутися до територіального підрозділу ДМС за місцем проживання із заявою про встановлення належності до громадянства України.
6. Звернення до підрозділу ДМС для оформлення паспорта громадянина України.
7. У випадку відсутності доступу до архіву та свідків для адміністративної процедури встановлення особи - отримати письмову відмову в оформленні паспорта від ДМС та звернутися до суду з метою встановлення особи.
8. Після отримання рішення суду про встановлення особи - повторне звернення до ДМС з метою оформлення паспорта.

CASE T91008

Дата народження	До 13.11.1991
Паспорт СРСР	Не оформлювався через недосягнення повноліття до 1991 року
Місце народження	Україна
Місце проживання батьків станом на 24.08.1991 або 13.11.1991	Україна

ОЧІКУВАНИЙ ДОКУМЕНТ: ПАСПОРТ ГРОМАДЯНИНА УКРАЇНИ

(!) Необхідно (перелік не є вичерпним і демонструє лише ключові вимоги):

- Свідоцтво про народження (оригінал)
- Документи про (постійне) проживання в Україні станом на 24.08.1991 або 13.11.1991р. - паспорти батьків з пропискою, довідка про проживання батьків, довідка з дитячого закладу тощо, або рішення суду.
- Встановлення особи (свідки, документи або суд)

Алгоритм дій:

1. Відновлення (оформлення) свідоцтва про народження (якщо не має)
2. У разі відсутності документів про проживання у 1991 році в Україні (паспорти батьків з пропискою, довідка про проживання батьків, довідка з дитячого закладу тощо) - звернення до суду з метою встановлення факту постійного проживання в неповнолітньому віці на території України у станом на 24.08.1991 р або проживання 13.11.1991 р.
3. Отримати довідку про зареєстроване місце проживання або документ (наприклад від територіальної громади) про адресу фактичного проживання або стати на облік як бездомна особа у спеціалізованій установі.
4. Звернутися до територіального підрозділу ДМС за місцем проживання із заявою про встановлення належності до громадянства України.
5. Звернення до підрозділу ДМС для оформлення паспорта громадянина України.
6. У випадку відсутності доступу до архіву та свідків для адміністративної процедури встановлення особи - отримати письмову відмову в оформленні паспорта від ДМС та звернутися до суду з метою встановлення особи.
7. Після отримання рішення суду про встановлення особи - повторне звернення до ДМС з метою оформлення паспорта.

CASE T91009

Дата народження	До 13.11.1991
Паспорт СРСР	Не оформлювався через недосягнення повноліття до 1991 року
Місце народження	не Україна
Місце проживання батьків станом на 24.08.1991 або 13.11.1991	Україна

ОЧІКУВАНИЙ ДОКУМЕНТ: ПАСПОРТ ГРОМАДЯНИНА УКРАЇНИ

(!) Необхідно (перелік не є вичерпним і демонструє лише ключові вимоги):

- Свідоцтво про народження (оригінал)
- Документи про (постійне) проживання в Україні станом на 24.08.1991 або 13.11.1991р. - паспорти батьків з пропискою, довідка про проживання батьків, довідка з дитячого закладу тощо, або рішення суду.
- Підтвердження ненабуття іноземного громадянства (для проживання станом на 13.11.1991р.)
- Встановлення особи (свідки, документи або суд)

Алгоритм дій:

1. Відновлення (оформлення) свідоцтва про народження (якщо не має)
2. Звернення до дипломатичного представництва (представництв) держави народження з метою отримання довідки про неналежність до громадянства цієї держави. У випадку належності до громадянства - оформлення паспорта громадянина такої держави і подальше звернення до ДМС з питаннями продовження строку перебування та оформлення посвідки на тимчасове або постійне проживання (див. розділ Оформлення перебування в Україні іноземців та ОБГ) - потрібно лише у випадках, якщо у суді доведено лише проживання станом на 13.11.1991, а також якщо відсутні документи батьків (підтвердження громадянства СРСР)
3. У разі відсутності документів про проживання у 1991 році в Україні (паспорти батьків з пропискою, довідка про проживання батьків, довідка з дитячого закладу тощо) - звернення до суду з метою встановлення факту постійного проживання в неповнолітньому віці на території України станом на 24.08.1991 р або проживання 13.11.1991 р.
4. Отримати довідку про зареєстроване місце проживання або документ (наприклад від територіальної громади) про адресу фактичного проживання або стати на облік як бездомна особа у спеціалізованій установі.
5. Звернутися до територіального підрозділу ДМС за місцем проживання із заявою про встановлення належності до громадянства України.

6. Звернення до підрозділу ДМС для оформлення паспорта громадянина України.

7. У випадку відсутності доступу до архіву та свідків для адміністративної процедури встановлення особи - отримати письмову відмову в оформленні паспорта від ДМС та звернутися до суду з метою встановлення особи.

8. Після отримання рішення суду про встановлення особи - повторне звернення до ДМС з метою оформлення паспорта.

CASE T91010

Дата народження	До 13.11.1991
Паспорт СРСР	Відсутній з будь-якої причини
Місце проживання особи (батьків) станом на 24.08.1991 або 13.11.1991	Не Україна

ОЧІКУВАНИЙ ДОКУМЕНТ: ПАСПОРТ ГРОМАДЯНИНА ІНОЗЕМНОЇ ДЕРЖАВИ АБО ПОСВІДЧЕННЯ ОСОБИ БЕЗ ГРОМАДЯНСТВА

(!) Необхідно (перелік не є вичерпним і демонструє лише ключові вимоги):

- Свідоцтво про народження (оригінал)
- Підтвердження ненабуття громадянства держави народження або проживання особи (батьків) - для ОБГ
- Встановлення особи (свідки, документи або суд)

Алгоритм дій:

1. Відновлення (оформлення) свідоцтва про народження (якщо не має)

2. Звернення до дипломатичного представництва (представництв) держави останньої прописки (батьків) та держави народження з метою отримання довідки про неналежність до громадянства цих держав. У випадку належності до громадянства - оформлення паспорта громадянина такої держави і подальше звернення до ДМС з питаннями продовження строку перебування та оформлення посвідки на тимчасове або постійне проживання (див. розділ Оформлення перебування в Україні іноземців та ОБГ).

3. У випадку отримання документів про неналежність до громадянства іноземних держав отримати довідку про зареєстроване місце проживання або документ (наприклад від територіальної громади) про адресу фактичного проживання або стати на облік як бездомна особа у спеціалізованій установі.

4. Звернутися до ДМС з питань визнання особою без громадянства та врегулювання питання перебування на території України.

CASE T01001

Дата народження	13.11.1991-1.03.2001
Місце народження	Не має значення
Громадянство одного з батьків на момент народження	Україна
Громадянство іншого з батьків на момент народження	Україна або є особою без громадянства (або якщо батько невідомий - вписаний до свідоцтва про народження зі слів матері)

ОЧІКУВАНИЙ ДОКУМЕНТ: ПАСПОРТ ГРОМАДЯНИНА УКРАЇНИ

(!) Необхідно (перелік не є вичерпним і демонструє лише ключові вимоги):

- Свідоцтво про народження (оригінал)
- Довідка про зареєстроване або фактичне місце проживання (оригінал)
- Паспорти (свідоцтво про смерть) батьків (одного з них, оригінал).
- Ідентифікація (у разі необхідності встановлення особи)

Алгоритм дій:

1. Відновлення (оформлення) свідоцтва про народження (якщо не має)
2. Отримати довідку про зареєстроване місце проживання або документ (наприклад від територіальної громади) про адресу фактичного проживання або стати на облік як бездомна особа у спеціалізованій установі.
3. Звернення до підрозділу ДМС для оформлення паспорта громадянина України.
4. У випадку відсутності свідків для адміністративної процедури встановлення особи - отримати письмову відмову в оформленні паспорта від ДМС та звернутися до суду з метою встановлення особи.
5. Після отримання рішення суду про встановлення особи - повторне звернення до ДМС з метою оформлення паспорта.

CASE T01002

Дата народження	13.11.1991-1.03.2001
Місце народження	Україна
Громадянство одного з батьків	Україна
Громадянство другого з батьків	Не Україна (у т.ч. ОБГ)

ОЧІКУВАНИЙ ДОКУМЕНТ: ПАСПОРТ ГРОМАДЯНИНА УКРАЇНИ

(!) Необхідно (перелік не є вичерпним і демонструє лише ключові вимоги):

- Свідоцтво про народження (оригінал)
- Паспорт (свідоцтво про смерть) того з батьків, який був громадянином України на момент народження (оригінал).
- Ідентифікація (у разі необхідності встановлення особи)

Алгоритм дій:

1. Відновлення (оформлення) свідоцтва про народження (якщо не має)
2. Отримати довідку про зареєстроване місце проживання або документ (наприклад від територіальної громади) про адресу фактичного проживання або стати на облік як бездомна особа у спеціалізованій установі.
3. Звернення до підрозділу ДМС для оформлення паспорта громадянина України.
4. У випадку відсутності свідків для адміністративної процедури встановлення особи - отримати письмову відмову в оформленні паспорта від ДМС та звернутися до суду з метою встановлення особи.
5. Після отримання рішення суду про встановлення особи - повторне звернення до ДМС з метою оформлення паспорта.

CASE T01004

Дата народження	13.11.1991-1.03.2001
Місце народження	Не Україна
Громадянство одного з батьків	Україна
Громадянство іншого з батьків	Не Україна
Постійне проживання одного з батьків в Україні на момент народження	Так

ОЧІКУВАНИЙ ДОКУМЕНТ: ПАСПОРТ ГРОМАДЯНИНА УКРАЇНИ

(!) Необхідно (перелік не є вичерпним і демонструє лише ключові вимоги):

- Свідоцтво про народження (оригінал)
- Паспорт (свідоцтво про смерть) того з батьків, який був громадянином України на момент народження (оригінал) - за наявності.
- Підтвердження постійного проживання одного з батьків в Україні на момент народження.
- Встановлення особи (свідки, документи або суд)

Алгоритм дій:

1. Відновлення (оформлення) свідоцтва про народження (якщо не має)
2. Отримати довідку про зареєстроване місце проживання або документ (наприклад від територіальної громади) про адресу фактичного проживання або стати на облік як бездомна особа у спеціалізованій установі.

3. У разі відсутності прописки (реєстрації) у документах одного з батьків або інших документів, які посвідчують постійне проживання, звернутися до суду для встановлення факту постійного проживання одного з батьків в Україні на момент народження особи.

4. Звернення до підрозділу ДМС для оформлення паспорта громадянина України.

5. У випадку відсутності свідків для адміністративної процедури встановлення особи - отримати письмову відмову в оформленні паспорта від ДМС та звернутися до суду з метою встановлення особи.

6. Після отримання рішення суду про встановлення особи - повторне звернення до ДМС з метою оформлення паспорта.

CASE T01005

Дата народження	13.11.1991-1.03.2001
Місце народження	Не Україна
Громадянство одного з батьків	Не Україна (у т.ч. ОБГ)
Громадянство іншого з батьків	Не Україна (у т.ч. ОБГ)

ОЧІКУВАНИЙ ДОКУМЕНТ: ПАСПОРТ ГРОМАДЯНИНА ІНОЗЕМНОЇ ДЕРЖАВИ АБО ПОСВІДЧЕННЯ ОСОБИ БЕЗ ГРОМАДЯНСТВА

(!) Необхідно (перелік не є вичерпним і демонструє лише ключові вимоги):

- Свідоцтво про народження (оригінал)
- Довідка про фактичне проживання (оригінал)
- Підтвердження ненабуття громадянства держави народження або громадянства батьків
- Встановлення особи (свідки, документи або суд)

Алгоритм дій:

1. Відновлення (оформлення) свідоцтва про народження (якщо не має)

2. Звернення до дипломатичного представництва (представництв) держави громадянства батьків та держави народження з метою отримання документів про неналежність до громадянства цих держав. У випадку належності до громадянства - оформлення паспорта громадянина такої держави і подальше звернення до ДМС з питаннями продовження строку перебування та оформлення посвідки на тимчасове або постійне проживання (див. розділ Оформлення перебування в Україні іноземців та ОБГ).

3. У випадку отримання документів про неналежність до громадянства іноземних держав отримати довідку про зареєстроване місце проживання або документ (наприклад від територіальної громади) про адресу фактичного проживання або стати на облік як бездомна особа у спеціалізованій установі.

4. Звернутися до ДМС з питань визнання особою без громадянства та врегулювання питання перебування на території України.

CASE T01006

Дата народження	13.11.1991-1.03.2001
Місце народження	Україна
Громадянство одного з батьків	Особа без громадянства
Громадянство іншого з батьків	Особа без громадянства
Постійне проживання обидвох батьків в Україні на момент народження	Так

ОЧІКУВАНИЙ ДОКУМЕНТ: ПАСПОРТ ГРОМАДЯНИНА УКРАЇНИ

(!) Необхідно (перелік не є вичерпним і демонструє лише ключові вимоги):

- Свідоцтво про народження (оригінал)
- Посвідчення особи без громадянства батьків або паспорти, якщо громадянство України набуто після народження особи (оригінали).
- Підтвердження постійного проживання одного з батьків в Україні на момент народження.
- Встановлення особи (свідки, документи або суд)

Алгоритм дій:

1. Відновлення (оформлення) свідоцтва про народження (якщо не має)
2. Отримати довідку про зареєстроване місце проживання або документ (наприклад від територіальної громади) про адресу фактичного проживання або стати на облік як бездомна особа у спеціалізованій установі.
3. У разі відсутності прописки (реєстрації) у документах батьків або інших документів, які посвідчують постійне проживання на момент народження, звернутися до суду для встановлення факту постійного проживання батьків в Україні на момент народження особи.
4. Звернення до підрозділу ДМС для оформлення паспорта громадянина України.
5. У випадку відсутності свідків для адміністративної процедури встановлення особи - отримати письмову відмову в оформленні паспорта від ДМС та звернутися до суду з метою встановлення особи.
6. Після отримання рішення суду про встановлення особи - повторне звернення до ДМС з метою оформлення паспорта.

CASE T19001

Дата народження	Після 1.03.2001
Місце народження	Не має значення
Громадянство одного з батьків	Україна
Громадянство іншого з батьків	Не має значення

ОЧІКУВАНИЙ ДОКУМЕНТ: ПАСПОРТ ГРОМАДЯНИНА УКРАЇНИ

(!) Необхідно (перелік не є вичерпним і демонструє лише ключові вимоги):

- Свідоцтво про народження (оригінал, в окремих випадках - переклад та апостиль)
- Довідка про зареєстроване або фактичне місце проживання (оригінал)
- Паспорти батьків або одного з них (того, який на момент народження був громадянином України) (оригінали).
- Довідка про реєстрацію громадянином України (тільки для випадків коли один з батьків на момент народження не був громадянином України).
- Встановлення особи (свідки, документи або суд, тільки у разі оформлення першого паспорта після досягнення 18-річного віку)

Алгоритм дій:

1. Відновлення (оформлення) свідоцтва про народження (якщо не має)
2. Отримати довідку про реєстрацію місця проживання або стати на облік як бездомна особа у спеціалізованій установі.
3. У випадку, якщо один з батьків на момент народження не був громадянином України - звернення до підрозділу ДМС за місцем проживання з метою оформлення довідки про реєстрацію громадянином України.
4. Звернутися до територіального підрозділу ДМС за зареєстрованим (фактичним) місцем проживання із заявою про оформлення паспорта громадянина України.
5. У випадку відсутності свідків для адміністративної процедури встановлення особи - отримати письмову відмову в оформленні паспорта від ДМС та звернутися до суду з метою встановлення особи (у випадку досягнення 18-річного віку).
6. Після отримання рішення суду про встановлення особи - повторне звернення до ДМС з метою оформлення паспорта.

CASE T19002

Дата народження	Після 1.03.2001
Місце народження	Україна
Громадянство одного з батьків	Іноземець або ОБГ
Громадянство іншого з батьків	Іноземець або ОБГ
Законне проживання на території України обох батьків на момент народження	Так

ОЧІКУВАНИЙ ДОКУМЕНТ: ПАСПОРТ ГРОМАДЯНИНА УКРАЇНИ

(ЗА УМОВИ НЕНАБУТТЯ ІНОЗЕМНОГО ГРОМАДЯНСТВА ЗА НАРОДЖЕННЯМ)

(!) Необхідно (перелік не є вичерпним і демонструє лише ключові вимоги):

- Свідоцтво про народження (оригінал, в окремих випадках - переклад та апостиль)
- Довідка про ненабуття іноземного громадянства за народженням
- Довідка про реєстрацію громадянином України

- Паспорти батьків або одного з них (оригінали з перекладом).
- Документи, які підтверджують законність проживання батьків на території України (паспорт з візою та/або відмітками про перетин кордону, посвідка на тимчасове або постійне проживання тощо).
- Встановлення особи (свідки, документи або суд, тільки у разі оформлення першого паспорта після досягнення 18-річного віку)

Алгоритм дій:

1. Відновлення (оформлення) свідоцтва про народження (якщо не має)
2. Отримати довідку про реєстрацію місця проживання або стати на облік як бездомна особа у спеціалізованій установі.
3. Звернення до дипломатичного представництва (представництв) держави громадянства батьків з метою отримання документів про неналежність до громадянства цих держав. У випадку належності до громадянства - оформлення паспорта громадянина такої держави і подальше звернення до ДМС з питаннями продовження строку перебування та оформлення посвідки на тимчасове або постійне проживання (див. розділ Оформлення перебування в Україні іноземців та ОБГ).
4. Звернення до підрозділу ДМС за місцем проживання з метою оформлення довідки про реєстрацію громадянином України.
5. Звернутися до територіального підрозділу ДМС за зареєстрованим (фактичним) місцем проживання із заявою про оформлення паспорта громадянина України.
6. У випадку відсутності свідків для адміністративної процедури встановлення особи - отримати письмову відмову в оформленні паспорта від ДМС та звернутися до суду з метою встановлення особи.
7. Після отримання рішення суду про встановлення особи - повторне звернення до ДМС з метою оформлення паспорта.

CASE T19004

Дата народження	Після 1.03.2001
Місце народження	Не має значення
Громадянство одного з батьків	Іноземець або ОБГ
Громадянство іншого з батьків	Іноземець або ОБГ
Законне постійне проживання на території України обох батьків на момент народження	Ні

ОЧІКУВАНИЙ ДОКУМЕНТ: ПАСПОРТ ГРОМАДЯНИНА ІНОЗЕМНОЇ ДЕРЖАВИ АБО ПОСВІДЧЕННЯ ОСОБИ БЕЗ ГРОМАДЯНСТВА

(!) Необхідно (перелік не є вичерпним і демонструє лише ключові вимоги):

- Свідоцтво про народження (оригінал)
- Підтвердження ненабуття громадянства держави народження або громадянства батьків

- Встановлення особи (свідки, документи або суд)

Алгоритм дій:

1. Відновлення (оформлення) свідоцтва про народження (якщо не має)
2. Звернення до дипломатичного представництва (представництв) держави громадянства батьків та держави народження з метою отримання документів про неналежність до громадянства цих держав. У випадку належності до громадянства - оформлення паспорта громадянина такої держави і подальше звернення до ДМС з питаннями продовження строку перебування та оформлення посвідки на тимчасове або постійне проживання (див. розділ Оформлення перебування в Україні іноземців та ОБГ).
3. У випадку отримання документів про неналежність до громадянства іноземних держав отримати довідку про зареєстроване місце проживання або документ (наприклад від територіальної громади) про адресу фактичного проживання або стати на облік як бездомна особа у спеціалізованій установі.
4. Звернутися до ДМС з питань визнання особою без громадянства та врегулювання питання перебування на території України.

РЕКОМЕНДАЦІЇ

- Визначення процедур для визнання особи ОБГ із врахуванням чіткого алгоритму визначення законності перебування (законопроект 9123, а також підзаконні НПА) (ВРУ, КМУ, ДМС)
- Окрема процедура для оформлення першого паспортного документа після 18 років (Розробка та ухвалення комплексного законопроекту, яким зокрема буде передбачено надання комплексної підтримки державою осіб на шляху до отримання паспортного документа, включаючи звільнення від оплати судових, адміністративних зборів, штрафів та ін.) (Мінюст, ДМС, ВРУ, КМУ)
- Визначення чіткої процедури (процедур) встановлення особи та відповідальності (включаючи кримінальну) за фальсифікацію даних в рамках адміністративної процедури. (ДМС, Мінюст, КМУ, ВРУ)
- Проведення в рамках кампанії ООН з подолання безгромадянства #IBelong міграційної амністії з метою врегулювання статусу осіб з числа іноземців та ОБГ, які тривалий час (понад 10 років) проживають на території України без законних підстав. Запровадження реєстрації із використанням відомчої інформаційної системи всіх звернень щодо оформлення та видачу документів із збереженням біометричних даних. (ДМС, Мінюст, ВРУ, КМУ)
- Внесення змін до актів законодавства з метою надання права звертатися із заявами про оформлення документів особам, які не мають зареєстрованого місця проживання
- Внесення змін до актів законодавства України щодо мотивації осіб забезпечувати навчання дітей
- Запровадження стандартних операційних процедур (СОП) з встановлення особи та оформлення документів відповідно до Дорожньої карти (ДМС).
- Внесення змін до закону України "Про громадянство" щодо приведення його у відповідність до Конвенції про запобігання випадків безгромадянства 1961 р.

